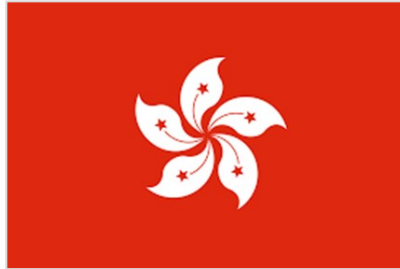

**HONG KONG ÖZEL İDARE
BÖLGESİ
(ÇİN HALK CUMHURİYETİ)**

**T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü**

İçindekiler

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	3
2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ	9
3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER	12
4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER.....	17
5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER	19

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Mevzuatı (İthalat Rejimi, İhracat Rejimi)

Hong Kong, sadece savunma ve dış ilişkiler alanında Çin Halk Cumhuriyeti'ne bağlı, "Tek Ülke, İki Sistem" anlayıŐı ile yönetilen, ekonomik açıdan serbest pazar ekonomisi kurallarının uygulandığı bir Özel Yönetim Bölgesi'dir.

Serbest bölge konumundaki Hong Kong, dünyadaki önemli reeksport merkezlerinden biri olarak kabul edilmektedir.

- **İthalat Rejimi ve Gümrük Vergiler**

Hong Kong'a ithal edilen eŐya; Gümrük Kanunu, İthalat ve İhracatın Düzenlenmesi Kanunu, Stratejik EŞyanın İthali ve İhracı Hakkında Kanun ve yetkili idarelerin diğer düzenlemelerine tabidir.

Hong Kong serbest bölge konumuna bağlı olarak, ithalatta gümrük vergisi uygulamamaktadır. Sadece yerel üretim veya ithalat olup olmadığına bakılmaksızın, alkol ürünleri, tütün ürünleri, metil alkol ve hidrokarbon yağlara uygulanan dolaylı vergi uygulaması bulunmaktadır. İthalatında gümrük vergisi uygulaması bulunan sınırlı sayıdaki ürün grubuna; https://www.customs.gov.hk/en/trade_facilitation/dutiable/types/index.html bağlantısı üzerinden erişim sağlanabilmektedir.

Belirli ürün gruplarının ithalinde, halk sağlığının korunması, güvenlik veya Hong Kong'un taraf olduğu uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlölüklerinin yerine getirilmesi amaçları ile ithal lisansı veya kontrolü uygulaması bulunmaktadır.

Ürün gruplarına göre ithalat lisansı uygulamaları ve ilişkili kamu kurumlarına <https://www.tid.gov.hk/service/utf/EnqKeyword.do?locale=enq&mode=desktop&clang=y> bağlantısı üzerinden erişim sağlanabilmektedir.

Hong Kong'a ithal edilen eŐya ile ilgili olarak, ithalat işleminden sonraki 14 gün içerisinde beyanname açılması gerekmektedir. İthalat esnasında, menşe belgesi aranmamaktadır.

- **İhracat Rejimi ve Gümrük Vergiler**

Hong Kong'dan ihraç edilen eŐya, Gümrük Kanunu, İthalat ve İhracatın Düzenlenmesi Kanunu, Stratejik EŞyanın İthali ve İhracı Hakkında Kanun ve yetkili idarelerin diğer düzenlemelerine tabidir.

İhracata konu ürünlerde vergi bulunmamaktadır. Bununla birlikte, stratejik kabul edilen bir kısım eşyanın ihracında lisans uygulaması bulunmaktadır. Ürünlerin ihracatında gerekli ihracat izinleri ve yetkilendirme için <https://www.tid.gov.hk/service/utf/EnqKeyword.do?locale=eng&mode=desktop&clang=y> bağlantısında yer alan adımların izlenmesi gerekmektedir.

Hong Kong'dan ihraç edilen eşyanın Hong Kong Gümrük İdaresi'ne 14 günlük süre zarfında beyan edilmesi gerekmektedir.

Hong Kong'un yürürlükte bulunan sekiz adet Serbest Ticaret Anlaşması mevcuttur. Bahse konu Anlaşmalar, ana kara Çin (2003), Yeni Zelanda (2010), EFTA (2011), Şili (2012), Makao (2017), ASEAN (2017), Gürcistan (2018) ve Avustralya (2019) ile imzalanmıştır. Maldivler ve Peru ile Serbest Ticaret Anlaşması müzakereleri ile halen devam etmektedir.

Dış ticaret politikasında serbest Pazar ilkesi kurallarını benimseyen ve tarife vb. ek mali mükellefiyetleri uygulamayan Hong Kong, ilgili Serbest Ticaret Anlaşmaları yoluyla sağlanan kazanımlar sayesinde, sınırlı sayıda sektörlerde faaliyeti bulunan yerli üreticilerine yeni pazar açılımları sağlamayı hedeflemektedir.

Buna göre, Hong Kong'dan gerçekleştirilecek ihracatta, uygulanacak menşe kurallarına https://www.tid.gov.hk/english/import_export/cert/cert_coverage.html bağlantısı üzerinden erişim sağlanması mümkündür.

- **Transit Rejimi**

Transit rejime dair kurallar, Eşyanın İthali ve İhracı Hakkında Kanun'un yanı sıra Stratejik Eşyanın İthali ve İhracı Hakkında Kanun hükümlerinin ilgili maddeleri çerçevesinde uygulanmaktadır. Hong Kong, transit ürünlere ilişkin olarak Transshipment Cargo Exemption Scheme programı kapsamında çeşitli muafiyetler tanımaktadır. Program kapsamındaki nakliye şirketleri, bazı koşulları sağlamak kaydıyla elleçledikleri aktarma kargoları ile ilgili ithalat ve ihracat lisansı gerekliliklerinden muaftır.

Eşyanın transit ürün kapsamında sayılabilmesi için;

- Hong Kong dışındaki bir yerden Hong Kong dışındaki başka bir yere aktarmalı konşimento veya hava yoluyla konşimentosu ile gönderilmesi ve
- İthal edildiği gemi, uçak veya araçtan çıkarılıp aynı gemi, uçak veya araca yüklenmesi veya ihraç edilmeden önce başka bir gemi, hava aracı veya araca aktarılması gerekmektedir.

Transit ticarete konu ürün kapsamı aşağıdaki gibidir;

- Farmasötik ürünler ve ilaçlar, Tehlikeli İlaçlar Yönetmeliği Bölüm 2'de tanımlanan tehlikeli ilaçlar hariç
- Pirinç
- Dondurulmuş veya soğutulmuş et ve kümes hayvanları;
- Çin tıbbında kullanılan bitkisel ilaçlar ile tescilli Çin ilaçları;
- Bebek formülası
- İşlenmemiş elmaslar

Yukarıdaki ürünlerin kendi ülkelerinden veya menşe yerlerinden ithal edilmesi veya ülkelerine veya varış yerine veya aktarma yoluna ihraç edilmesi, Birleşmiş Milletler Yaptırım Yönetmeliği kapsamındaki ticari yaptırımlar da dahil olmak üzere herhangi bir ticari yaptırıma tabi ise, ilgili kargo, transit kargo programı kapsamında herhangi bir lisans muafiyeti için uygun değildir.

İç Vergiler ve Oranları

Hong Kong'da basit bir vergilendirme sistemi uygulanmaktadır. Kişiler, şirketler, ortaklıklar ve ticaret ile uğraşan gerçek kişiler, sermaye geliri satışından kaynaklanan karlar hariç olmak üzere, Hong Kong'daki ticaretlerinden veya mesleklerinden kaynaklanan veya Hong Kong'da oluşan kardan vergi ödemekle yükümlüdür. Bu sebeple, yerleşik olanlar ile yerleşik olmayanlar arasında bir ayırım bulunmamaktadır. Hong Kong'da yerleşikler, yurtdışında elde ettikleri kardan vergi ödemezken; yerleşik olmayanlar Hong Kong'da ortaya çıkan karlarından dolayı vergi ödemek zorundadır. Önemli olan, işin/ticaretin Hong Kong'da gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği, karın Hong Kong'da elde edilip edilmediğidir. Hong Kong'a para havalesi yapılsa dahi, kar yurtdışında elde edildi ise vergiye konu değildir. Herhangi bir şahsın kendisine ait bir mülkü veya dairesini kar etmek için satması halinde, bu bir iş/ticaret olarak telakki edilmekte ve elde ettiği kar vergiye konu olmaktadır.

Vergiden sorumlu kurum Hong Kong Inland Revenue Department'dır. Söz konusu birim, kar vergisi, maaş vergisi, mülkiyet vergisi, damga vergisi ve bahis vergisi ile çevre vergisini içeren, toplam hükümet gelirlerinin %63'ünü toplamaktadır.

Bu kapsamda, Hong Kong'da yürürlükte bulunan ve şirket / işletmeleri yakından ilgilendiren kar vergisi, şirketler için %16,5, diğer işletmeler için %15 seviyesinde uygulanmaktadır. Kademeli vergi politikası ile şirketlerin ilk 2 milyon HK dolarına (yaklaşık 258.000 ABD doları) kadar olan karları için Kar Vergisi (profit tax) %8,25'e düşürülecek, bu tutarın üzeri gelir ise %16,5 oranında vergiye tabi olmaya devam edecektir. Ortaklık ve şahıs işletmelerinden oluşanlar için ise (şirket dışındakiler) yine aynı 2 milyon HK doları eşiği ile kademeli oranlar %7,5 ve %15 olarak belirlenecektir.

<https://www.gov.hk/en/residents/taxes/taxfiling/taxrates/profitsrates.htm>

Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

Dünya Ticaret Örgütü Ticarete Teknik Engellerin kaldırılması Anlaşması ile uyumlu olarak Hong Kong'un politikası, mümkün olduğu ölçüde uluslararası standartların kullanılması ve uygun olması halinde yerel standartları, uluslararası standartlara uygun hale getirmektir.

Bu kapsamda, Hong Kong yerel standartları geliştiren ve uygulayan merkezi bir standart organına sahip değildir. Düzenleyici kuruluşlar standartları, olduğu gibi ve ihtiyaç duyulması halinde kullanır ve standart koyma yoluyla pazar gelişimini etkileme veya sanayinin bazı sektörlerini koruma konumundan kaçınır.

Bununla birlikte, standartlara ilişkin merkezi irtibat noktası İnovasyon ve Teknoloji Komisyonu'dur. (<https://www.itc.gov.hk/en/index.html>)

Hong Kong Akreditasyon Hizmetleri (The Hong Kong Accreditation Service (HKAS)) bir hükümet organizasyonu olup, laboratuvarlar, sertifika organları ve teftiş organlarına akreditasyon sağlamaktadır.

HKAS, üç akreditasyon şemasında faaliyet göstermektedir:

Hong Kong Laboratory Accreditation Scheme (HOKLAS), Hong Kong Certification Body Accreditation Scheme (HKCAS) , Hong Kong Inspection Body Accreditation Scheme (HKIAS). Bu şemalara katılım gönüllülük esasına göredir.

HKAS'ın temel amaçları, uygunluk değerlendirme kuruluşlarının tabi olduğu standartları geliştirmek, uluslararası standartları karşılayan uygunluk değerlendirme kuruluşları ile karşılıklı tanıma sürecini sağlamak, akredite uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca onaylanan rapor ve sertifikaların geçerlilik kazanması konusundaki faaliyetleri yürütmek, diğer akreditasyon kuruluşları ile ilgili karşılıklı tanımaya dair anlaşmaları yürütmek olarak sıralanmıştır. HKAS aynı zamanda Uluslararası Akreditasyon Forumu, Uluslararası Laboratuvar Akreditasyon Birliği ve Asya Pasifik Akreditasyon Birliği'nin de üyesidir.

HKAS hakkında daha detaylı bilgiye <https://www.itc.gov.hk/en/quality/hkas/about/hkas.html> adresi üzerinden erişim sağlamak mümkündür.

Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

Hong Kong'da, test, kalibrasyon, sertifikasyon ve denetim de dahil olmak üzere kapsamlı bir yelpazede uygunluk değerlendirmesi hizmeti verilmektedir. Bu hizmetlerin büyük bir çoğunluğu özel sektör tarafından sağlanmaktadır.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Hong Kong'da ambalajlama, paketleme ve etiketlemeye dair kurallar 1998 yılında yürürlüğe giren "Tüketime Konu Eşyanın Güvenliği Mevzuatı" kapsamında düzenlenmektedir. İlgili mevzuat kapsamında, Hong Kong'a ürünlerin ithalatında ve piyasaya arzında aranan paketleme/etiketleme kuralları farklı idarelerin yetkisi altında olabilmektedir. Buna karşın, ilgili mevzuatın uygulanması konusundaki denetim yetkisi Hong Kong Gümrük Departmanı tarafından yürütülmektedir.

Tüketime konu paketli eşyanın tabii olduğu güvenlik standartları çerçevesinde, saklama ve kullanım koşullarının yer aldığı etiket ve piyasaya arzı ; ilgili mevzuata göre düzenlenmektedir. Üreticiler, ithalatçılar ve tedarikçilerin anılan mevzuat çerçevesinde yükümlülükleri bulunmaktadır.

Etiketlerin, İngilizce ve Çince olacak şekilde iki dilde hazırlanması zorunludur. Gıda, ilaç ve elektronik ürünler, etiket denetimini sıklıkla yapılan ürün grupları arasında yer almaktadır.

Gıda sektöründe, Hong Kong Gıda Güvenliği Merkezi tarafından belirlenen etiketleme kuralları çerçevesinde;

- Gıdanın adı/tanımının yer alması,
- Gıdanın hazırlanmasında kullanılan tüm gıda bileşenlerinin beyan edilmesi,
- Alerjen olabileceklerin bileşenlerin ayrıca belirtilmesi,
- Son kullanma tarihinin bulunması,
- Kullanım öncesinde tüketiciler tarafından riayet edilmesinde fayda görülen saklama koşullarının açıkça ifade edilmesi,
- İlgili gıdanın niteliğine göre seçilen miktar ölçülerinin paylaşılması,

- Üreticinin ve ithalatçının unvanı ve adresi zorunlu unsurlar olarak kabul edilmektedir.

Bu kapsamda, gıda ve tıbbi ilaçlarda uygulanan etiket kurallarına dair detaylı bilgiye, https://www.cfs.gov.hk/english/food_leg/food_leg_cl.html adresinden erişim sağlanabilir.

Tüketime konu tüm eşyanın tabii olacağı paketleme ve etiket standartlarına ise, standartlara ilişkin merkezi irtibat noktası konumundaki İnovasyon ve Teknoloji Komisyonu internet adresinden erişim sağlanabilir. (<https://www.itc.gov.hk/en/index.html>)

Teknik Engeller

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarete teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarete teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur: (<https://teknikengel.gov.tr/>)

Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarete teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

Hong Konglu tacirler sağladıkları ticari hizmet kapsamında, ana kara Çin başta olmak üzere, çevre Asya ülkelerinden tedarik edilen ürünlerin, yine ana kara Çin ve ABD gibi pazarlara satışını sağlamayı hedeflemektedirler. Bölge'nin dağıtım merkezi konumunun güçlendirilmesi,

Hong Kong Hükümetinin öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır. Dolayısıyla, Hong Kong, ticaret politikalarında tarife / tarife dışı engellere başvurmaksızın, ticari hizmeti geliştirmeye gayret etmektedir.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Hong Kong'da ticari markalar, patentler, tasarımlar ve telif hakları genellikle Ticari Markalar Yönetmeliği, Ticaret Tanımlar Yönetmeliği, Patent Yönetmeliği, Kayıtlı Tasarım Yönetmeliği ve Telif Hakkı Yönetmeliği ile korunmaktadır.

Bunlara ek olarak, çeşitli uluslararası sözleşmeler çerçevesinde, sözleşmeye taraf olan ülkelerdeki gerçek ve tüzel kişilerin fikri mülkiyet hakları da Hong Kong tarafından tanınmaktadır.

31 Aralık 2022 itibarıyla Hong Kong'da tescilli marka, patent ve tasarımların toplamı 600.752'dir. Fikri mülkiyet hakları ile politika belirleyici kamu kurumu Ticaret ve Ekonomik Kalkınma Bürosu'dur. Fikri Mülkiyet Departmanı (IPD) ise fikri mülkiyet haklarının korunmasından sorumlu birimdir. (<https://data.gov.hk/en-data/dataset/hk-ipd-ipstat-number-registrations-grants-hong-kong>)

İlgililer (<https://www.ipd.gov.hk/en/home/index.html>) adresinden fikri mülkiyet başvuru süreçleri ile ilgili detaylı bilgiye ulaşabilmektedir.

Dağıtım Kanalları, Tüketici Tercihleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

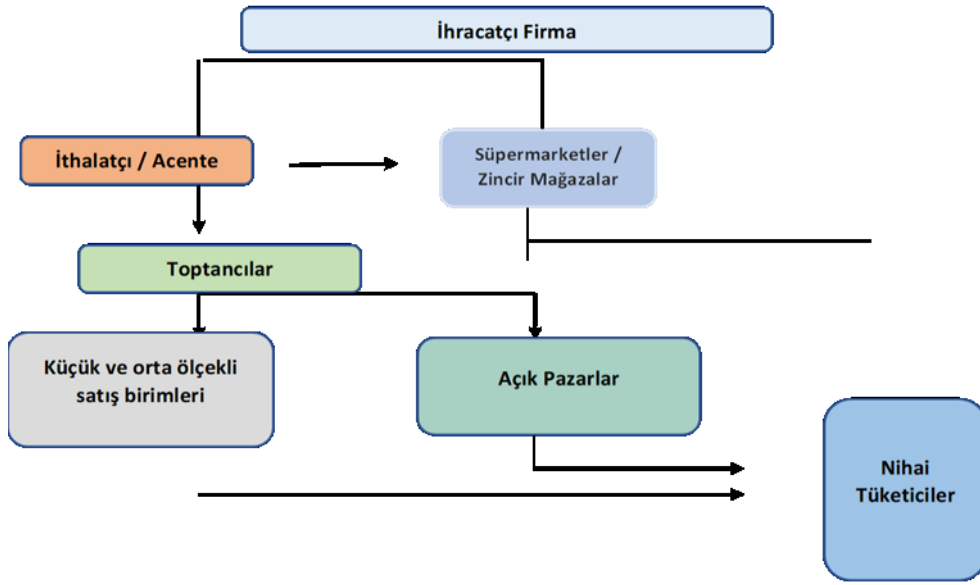
Hong Kong Asya'daki stratejik konumu ile önemli bir satın alma / dağıtım üssü konumundadır. 5 saatlik uçuş mesafesi ile dünya nüfusunun yarısına Hong Kong üzerinden ulaşılabilir. Dolayısıyla Hong Konglu firmalar, ithalata bağımlı iç pazarın yanı sıra çevre ülkelere gerçekleştirilen tedarikler açısından da alım gerçekleştirmektedirler. Fuarlar, Hong Kong ile sağlanabilecek iş birlikleri açısından önemli bir başlangıç olarak kabul edilmektedir.

Bu bağlamda Hong Kong, firmalarımız açısından ürünlerinin tanıtımının yapılıp, sergilenebileceği, kalite standartlarının ve beklentilerin yüksek seviyede olduğu, rekabetçi bir pazar konumundadır.

Bununla kapsamda, firmalarımızın Hong Kong'u ana kara Çin pazarı ve Güneydoğu Asya Bölgesi'nde yerleşik tüketici tercihlerini test edebilecekleri seçkin bir pazar olarak görmelerinde fayda bulunmaktadır. Örneğin, gıda sektörü açısından Hong Kong iç piyasası ile Güney Çin benzer damak zevkine sahiptir. İç piyasada geleneksel yöntemler ile sağlanan satışlarda, aşağıdaki görselde yer alan iş modeli geçerlidir.

Bununla birlikte, günümüzde geleneksel satış yöntemleri yanı sıra e-ticaret de hızlı yükselen bir trend olarak kabul edilmektedir. Hong Kong'da tüketiciler açısından e-ticaret kullanım oranı %59,8'dir. İç piyasadaki en önemli e-ticaret platformu HKTV Mall olarak kabul edilmektedir. Hong Kong'da 2022 yılında; nüfusun %42,5'inin e-ticaret üzerinden alışveriş yaptığı ve bunların da %52.4'ünün, haftalık olarak belirli sitelerden alışveriş yapan kişiler olduğu belirlenmiştir.

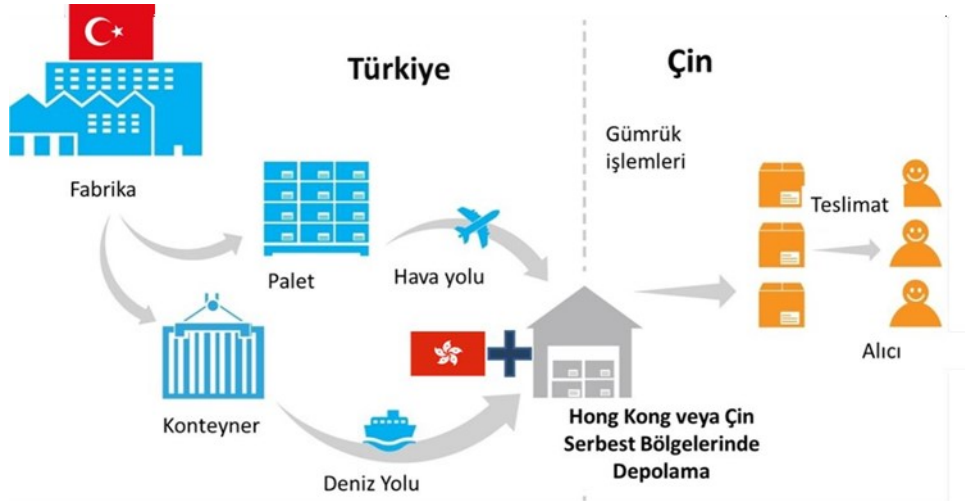
(<https://oosga.com/e-commerce/hkg/>)

Diğer yandan, Hong Kong'un e-ticaret açısından bir diğer önemi ana kara Çin pazarı ile sağlanabilecek iş birlikleri bağlamında ortaya çıkmaktadır.

Buna göre, firmalarımız ana kara Çin'de yerleşik e-ticaret platformlarına, Çin'de yerleşik pilot serbest bölgelerin yanı sıra Hong Kong üzerinden de erişim sağlayabilmekte, Hong Kong ile lojistik ve depolama konusunda iş birliklerini sürdürülebilmektedirler.

E-ticaret kapsamında sağlanabilecek iş birliği modeline aşağıdaki görselde yer verilmektedir.

Kamu İhaleleri

Hong Kong Özel İdari Bölgesi Hükümeti'nin ihale politikası ile Hükümetin programlarını ve faaliyetlerini desteklemek amacıyla; verimliliği yüksek mal ve hizmetleri elde edilmektedir. Devlet ihalelerine katılan yerli ve yabancı tedarikçiler ve hizmet sağlayıcılara eşit fırsat sağlanması suretiyle açık, adil, rekabetçi ve şeffaf prosedürlerin uygulanması

hedeflenmektedir. Bu çerçevede Hong Kong'da kamu ihalelerinde hesap verilebilirlik, yüksek fiyat fayda verimliliği, şeffaflık ve adil rekabet ilkeleri uygulanmaktadır.

Hong Kong Hükümetinin temel ihale birimi olan The Government Logistics Department (GLD) bir tedarikçiler listesi tutmakta olup, ilgili firmalar (<https://pcms2.qld.gov.hk/iprod/#/home>) bağlantısından ücretsiz olarak kayıt yaptırabilir. İlgililer ayrıca söz konusu sayfa aracılığıyla elektronik ihale sistemine girerek ihale dokümanlarına ulaşabilir ve elektronik ortamda teklif sunabilir.

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Tarım ve Hayvancılık

Hong Kong arazisi büyük ölçüde dağlık olduğundan tarım yapmaya elverişli alan oldukça sınırlıdır. Toplamda 2.500 adet küçük ve orta ölçekli çiftlikte domuz, kümes hayvanları ve bir kısım sebze yetiştirilmesi dışında tarımsal faaliyet yapılmamaktadır.

Hong Kong'da 2021 yılında 177.4 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleştirilen tarım ve hayvancılık üretiminin, 49 milyon ABD doları tarımsal mahsul ürünü iken, 76.9 milyon ABD doları hayvancılık ürünleri, 51.5 milyon ABD doları ise kümes hayvanı ve mamulleridir.

Hong Kong'da tüketilen sebzelerin %1.6'ü, canlı kümes hayvanlarının tamamı ve canlı domuzların %15'si yerel kaynaklar tarafından temin edilmektedir.

https://www.afcd.gov.hk/english/agriculture/aqr_hk/aqr_hk.html

Çin lahanası, marul, turp, salatalık, Çin Brokolisi (Chinese Kale) yaprak hardal, soğan ve Çin sarımsağı üretimi yıl boyunca sürerken, su teresi, ıspanak, kurt üzümü daha çok soğuk dönemlerde, fasulye, ıspanak türleri, su kabağı yaz döneminde, domates, tatlı biber, karnabahar, havuç ve kereviz kış mevsiminde yetiştirilmektedir. Meyve üretimi ise liçi, longan, wampeı, limon, portakal, guava, papaya, muz ağırlıklıdır. Son yıllarda çiçek yetiştiriciliği de önem kazanmış olup krizantem, kala, nilüfer, zambak, şeftali çiçeği yetiştirilmektedir.

Organik ve sera üretimi Hükümet tarafından desteklenmektedir. Akredite Çiftlik Programı ve Sürdürülebilir Tarımsal Kalkınma Programı kapsamında bulunan çiftliklerin, üretimde kullandıkları haşere öldürücü ilaçlar denetlenmekte ve bu çiftliklere ait ürünler akredite olmuş marketlerde satılmaktadır.

Çevre kirliliği ve kamu sağlığı gerekçeleri ile Hükümet canlı hayvan üretimi yapan işletmeleri satın almak veya işletme sahiplerine ciddi paralar vererek üretimden vazgeçirme politikası uygulamakta, faaliyetlerine devam eden işletmeler ise çok sıkı denetimlere tabii tutulmaktadır. Bu nedenle çiftlik sayısı giderek azalmaktadır.

Balıkçılık faaliyetleri açısından ele alındığında, Hong Kong'da tüketilen deniz ürünlerinin %25'inin bölgede yapılan avcılık ve deniz ürünleri çiftliklerinden temin edildiği görülmektedir.

Toplam alanı 1,130 hektar olan balık çiftlikleri daha çok New Territories olarak bilinen bölgede bulunmaktadır. Yasal olarak belirlenmiş 26 bölgede 920 işletme kültür balıkçılığı yapılmaktadır. Tarımsal üretim çiftliklerine benzer şekilde, balıkçılık da Hükümetin destek programları kapsamında geliştirmeyi hedeflediği sektörler arasında yer almaktadır. Buna göre, Sürdürülebilir Balıkçılık Kalkınma Fonu ile sektörün katma değeri yüksek üretime yönlendirilmesi hedeflenmektedir.

https://www.afcd.gov.hk/english/fisheries/fish_aqu/fish_aqu_mpo/fish_aqu_mpo.html

Sanayi

1980 yılından itibaren Hong Kong'da yerleşik sanayinin, iş gücünün daha ucuz olduğu ana kara Çin'in güney bölgelerinde yeniden yapılandığı ve Bölge'deki faaliyetini sonlandırdığı görülmektedir. Daha ucuz iş gücü sayesinde, Bölge'den ayrılarak, daha yüksek kapasitede üretim gerçekleştirebilen sanayiciler, Hong Kong ile iş birliklerini üretim açısından olmasa da ticaret bağlamında sürdürmeye devam etmişlerdir.

Üretim Hong Kong'da gerçekleşmemekle birlikte, ürünlerin dünya pazarlarına satışını Hong Kong üzerinden sağlanmış, bu da Bölge ekonomisinin farklı dinamikler ile gelişmesine olanak tanımıştır. Ticari açıdan küresel pazarlar ile sağlanan iş birliklerine ilaveten pek çok üretici firma Hong Kong'dan finans, bilgi teknolojileri, satın alma – tedarik zinciri yönetimi, insan kaynakları, pazarlama, dizayn ve test/sertifikasyon konusunda hizmet sağlamıştır.

Bu nedenlerle, sanayi üretimi konusunda sınırlı sayıda sektöre ev sahipliği yapan Hong Kong'da, üretimi destekleyici konumdaki pek çok sektör oldukça hızlı şekilde gelişmiştir. 1980 öncesindeki dönemde, Hong Kong nüfusunun yaklaşık 1 milyonu, sanayi tesislerinde istihdam edilirken, 2021 yılına gelindiğinde bu rakam 82.630 seviyesine düşmüştür. Mevcut durumda, sanayi üretiminin toplam istihdama katkısı %2.2 seviyesindedir.

https://www.gov.hk/en/about/abouthk/factsheets/docs/trade_industry.pdf

Sanayi üretimi sektörel açıdan ele alındığında ise, ilaç, müteahhitlik, tekstil, oyuncak, gıda, mücevherat, mobilya sektörlerinde halen sınırlı da olsa üretim gerçekleştirildiği görülmektedir.

Hong Kong'da yerleşik üreticilerin genellikle, Federation of Hong Kong Industries <https://www.industryhk.org/en/> ve The Chinese Manufacturers' Association of Hong Kong <https://www.cma.org.hk/en/> bünyesinde bir araya geldikleri görülmektedir.

Buna ilaveten, Hong Kong Hükümetinin resmi niteliği haiz çatı kuruluşu konumunda olan Hong Kong Ticareti Geliştirme Konseyi (HKTDC) de Hong Kong'da yerleşik ihracatçıların (üretici veya tacir) iş birliklerinin geliştirilmesi açısından önemli rol üstelenen bir kurum niteliğindedir. Buna göre HKTDC, düzenli şekilde pazar araştırma raporları yayımlayarak Hong Kong'lu ihracatçıların yeni pazar açılımları sağlamasına katkıda bulunmayı hedeflemektedir. HKTDC aynı zamanda, Hong Kong'daki en önemli fuar organizasyonları ile ticari eşleştirme programlarının ana organizatörü konumundadır.

Hong Kong Hükümeti, sanayinin katma değerli üretim sağlanabilmesini teminen çeşitli marka destek programları uygulamakta, bu sayede sınırlı sayıdaki sanayici firmaya desteğini sürdürmektedir. Hong Kong Hükümeti tarafından sağlanan destek programlarına dair detaylı bilgiye https://www.tid.gov.hk/english/smes_industry/industry/industry_content.html üzerinden erişim sağlanması mümkündür.

Hizmetler

Hong Kong GSYİH'nin %93,6'sından fazlası hizmet sektöründen sağlanan gelirlerden oluşmaktadır. Bu bağlamda, 2021 yılında hizmet sektöründen sağlanan gelirler 329,5 milyar ABD dolarının üzerindedir.

https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=36

https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=35

Hizmet sektörünün önemli bileşenleri ise, ticaret, lojistik, turizm ve finans benzeri profesyonel hizmetler olarak kabul edilmektedir. Bahse konu sektörler, Hong Kong ekonomisinin gelişiminde lokomotif olarak kabul edilmekte, Bölge'deki istihdamın büyük bölümünü yaratmaktadır.

Buna göre, hizmet sektörü bileşenleri ticaret, lojistik, turizm ve finans başlıkları özelinde aşağıda sıralanmaktadır.

<https://www.tid.gov.hk/english/aboutus/publications/factsheet/china.html>

<https://www.bayarea.gov.hk/en/about/hongkong.html>

- Lojistik, ticaret ile doğru orantılı şekilde gelişen sektörler arasında kabul edilmektedir. Hong Kong hem hava kargo hem de denizyolu taşımacılığında çok önemli bir lojistik merkezidir. Dünyanın en yoğun havalimanlarından biri olan Hong Kong Uluslararası Havaalanında 2021 yılında 5 milyon ton hava kargo elleçlenmiştir. Yine aynı yıl, Hong Kong limanı dünyadaki yedinci büyük konteyner limanı olarak kayıtlara geçmiştir.

https://www.mardep.gov.hk/en/fact/pdf/portstat_2_y_b5.pdf

<https://www.trade.gov/country-commercial-guides/hong-kong-logistics>

- Turizm, Bölge'nin önemli gelir kalemlerinden biridir. Fakat pandemi çerçevesinde alınan tedbirler neticesinde 2021 yılında Hong Kong GSYH'sine yalnızca %0,1 oranında katkı sağlamıştır. Aynı yıl, toplam istihdamın %0,6'sına tekabül eden 21.500 ü aşkın kişi turizm sektöründe istihdam edilmiştir. Önlemlerin en sert uygulandığı yıl olan 2022 yılında ise 604.564 kişi Hong Kong'u ziyaret etmiştir. Pandemi öncesi 2019 yılında ise, HK'yi 56 milyon kişinin ziyaret ettiği bilinmektedir.

<https://www.censtatd.gov.hk/en/scode130.html>

<https://www.dw.com/en/hong-kong-how-tourism-has-changed-since-return-to-china/a-62307097>

https://partnernet.hktb.com/en/research_statistics/index.html

https://www.censtatd.gov.hk/en/data/stat_report/product/FA100099/att/B72212FC2022XXXXB0100.pdf

- Finansal piyasalar açısından ele alındığında, HK'de konu hakkında son güncellenen veriler çerçevesinde 2022 temmuz ayı itibarıyla; 4.571 Trilyon ABD doları tutarındaki sermaye değeri ile dünyanın yedinci, Asya'nın dördüncü en büyük borsasına sahip olduğu görülmektedir. Yine aynı dönem verilere göre finansal piyasaları açısından, Hong Kong Toplam 919,9 milyar RMB (yuan) mevduatla dünyanın en büyük offshore yuan piyasası konumundadır. Ayrıca, Bank for International Settlements tarafından yürütülen üç yıllık bir ankete göre, Hong Kong 2022'de Asya'daki en büyük 2. ve Dünya'daki en büyük 4. döviz piyasasıdır.

<https://research.hktdc.com/en/article/MzlwNjkzNTY5>

https://www.brandhk.gov.hk/docs/default-source/factsheets-library/hong-kong-themes/2022-09-30/rankings_en.pdf?sfvrsn=f34006cb_3

- Eylül 2022’de yayımlanan Küresel Finans Endeksi’ne göre Hong Kong dünyanın dördüncü büyük finans merkezi konumundadır.

https://www.brandhk.gov.hk/docs/default-source/factsheets-library/hong-kong-themes/2022-09-30/rankings_en.pdf?sfvrsn=f34006cb_3

Enerji

Hong Kong enerji ve doğal kaynaklar açısından dışa bağımlı konumdadır. Şehrin tüketime konu olan enerji kalemi, dış kaynaklardan temin edilmektedir. Enerji, doğrudan ithalat ile temin edilebildiği gibi, bir kısım ithal ara mamullerin işlenmesi yolu ile üretilebilmektedir. Her iki durumda da tüketime konu olan enerji, ithalata bağımlıdır. Sınırlı da olsa yenilenebilir enerji kaynaklarına da başvurulmaktadır. Şehrin belirli bölgelerinde güneş panelleri ve rüzgâr tribünleri ile enerji temin edilmeye gayret edilmektedir.

Enerji konusunda ithalata bağımlı olunması nedeni ile, Hong Kong Hükümeti şehirde sürdürülebilir ekonomik kalkınmada enerji verimliliğinin sağlanması konusuna büyük önem atfetmektedir.

Hong Kong, enerji açıdan sınırlı kaynaklara sahip olmakla birlikte, enerjiye dair politikalarını şehrin güçlü olduğu bir başka alan özelinde yürürlüğe koymaktadır. Dünyada sürdürülebilir kalkınma perspektifi ile birlikte ivme kazanan yeşil finansman (çevre dostu projelerin finansmanına katkı sağlayan finansal enstrümanlar) konusunda Asya’da öncü olmayı hedeflemektedir.

Bu kapsamda, Hong Kong sürdürülebilir kalkınma öncelikleri açısından esaslı bir unsur olarak kabul edilen çevreci fonların finansal sistemin bir parçası olmasını temin etmek amacı ile 2019 yılında Asya’da ilk defa bu fonlara teminat sağlayan ekonomi olmayı taahhüt etmiştir.

Bilgi Teknolojileri

Asya’nın önde gelen ticaret ve finans merkezlerinden olan Hong Kong, bilgi ve iletişim teknolojileri açısından da Bölge’de öncü konumdadır. E-ticaretin oldukça ivme kazandığı bu dönemde, Hükümet bilgi teknolojileri açısından Hong Kong’un rekabetçi bir konuma ulaşabilmesi amacı ile sektörün ihtiyaç duyduğu altyapı yatırımlarını sağlama yönünde çalışmalarını sürdürmektedir.

Mevcut halde, bilgi teknolojileri sektörünün Hong Kong GSYH’sine katkısı 12,8 milyar ABD dolarının üzerinde olup, bu sektör 2021 yılında GSYH’nin %3,6’ini oluşturmaktadır.

https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=35

https://www.censtatd.gov.hk/en/web_table.html?id=36

Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü tarafından yayımlanan Global Yenilikçi Teknolojiler Endeksi uyarınca; Hong Kong, Asya ve Okyanusya’da 5., dünyada ise 14. sırada yer almaktadır.

Dünya Dijital Rekabetçilik endeksine göre ise; Asya-Pasifik Bölgesinde 3., dünya genelinde ise 9. sırada yer almaktadır. Bahse konu rapor, Hong Kong’un sektör açısından gelişmiş altyapısına,

mevzuat düzenlemelerine ve bilgi teknolojilerinin kullanımı açısından mevcuttaki güçlü konumuna işaret etmektedir.

https://www.brandhk.gov.hk/docs/default-source/factsheets-library/hong-kong-themes/2022-09-30/rankings_en.pdf?sfvrsn=f34006cb_3

Hong Kong Hükümeti, önümüzdeki dönemde gelişime açık olduğu değerlendirilen bilgi teknolojileri sektörü açısından, altyapı yatırımlarını sürdüreceğini taahhüt etmekte, buna ilaveten, özel sektör temsilcilerine sermaye desteği katkısında bulunmaktadır. Öte yandan, Hükümet, eğitim politikaları açısından da sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücüne de yatırım yapmaktadır. Hükümetin sektöre yönelik hazırlamış olduğu beş yıllık politika öncelikleri 2017 yılı aralık ayında yayımlanan “The Smart City Blueprint” Raporu kapsamında kamuoyu ile paylaşılmış olup, konuya dair daha detayda bilgiye <https://www.smartcity.gov.hk/> adresinden erişim sağlanması mümkündür.

Finansal Teknolojiler

Uluslararası finans merkezi konumundaki Hong Kong’un yuan piyasası açısından önemli bir off-shore merkezi olması nedeni ile, Bölge’de bankacılık sistemi oldukça gelişmiştir. Şehrin genelinde, 2022 yılı verilerine göre 182 banka faaliyet göstermektedir. Dünyanın en büyük 100 bankasından 78’inin Hong Kong’da faaliyeti bulunmaktadır. Bununla birlikte, 2018 yılında Hong Kong Monetary Authority tarafından yapılan düzenleme ile ilk defa sanal bankacılık sistemi yürürlüğe girmiş, 2023 yılının ocak ayı verine göre 31 adet sanal banka Hong Kong’daki hizmet vermeye başlamıştır.

<https://www.hkma.gov.hk/enq/data-publications-and-research/data-and-statistics/monthly-statistical-bulletin/>

<https://www.hkma.gov.hk/enq/key-functions/banking/banking-regulatory-and-supervisory-regime/virtual-banks/>

Finansal teknoloji şirketleri ise, şehrin geneline hâkim olan finansal kurum /kuruluşların sağlamış oldukları hizmeti geliştirmeye yönelik hizmetler sunan, teknolojiyi finansal hizmetin sağlanması aşamasında etkin şekilde kullanmayı amaçlayan, bu bağlamda da finansal eko sisteme olumlu katkıda bulunan yapıları işaret etmektedir.

Mevcut halde, Hong Kong’da 800’ü aşkın finansal teknoloji şirketi ve 3.700’ün üzeri start-up şirketi faaliyet göstermektedir. Geçtiğimiz 4 yılda, sektöre yapılan yatırım 1,1 milyar ABD doları seviyesindedir. Hong Kong, Fintech’in benimsenmesi için dünyanın gelişmiş pazarları arasında ilk 5’te yer almakta ve sektörün gelişimine katkı sağlanması amacı ile her yıl Hong Kong Hükümeti desteği ile Hong Kong’un Yatırım Ofisi olan Invest HK tarafından ‘Hong Kong Fintech Week’ organize edilmekte, tüm dünyada finansal teknoloji alanında hizmet sağlayan şirketlerin Hong Kong’da bir araya getirilmesi hedeflenmektedir.

<https://www.hongkong-fintech.hk/en/insights/news/news-2022/fact-sheet-hong-kong-fintech-landscape/>

<https://www.trade.gov/country-commercial-guides/hong-kong-financial-services-fintech#:~:text=The%20city%20was%20ranked%20in,Kong%20fintech%20companies%20since%202014.>

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Hong Kong'un resmi dilleri Çince (Kantonca) ve İngilizcedir. Bölgede kapitalist ekonomik sistem, serbest pazar kuralları geçerli olup, Hükümet geleneksel olarak, özel sektöre müdahale etmeme politikasını izlemektedir. Hukuk sistemi olarak, İngiliz Milletler Hukuku sistemi geçerlidir. Hukukun üstünlüğü ilkesi Bölge'nin hassasiyetle üzerinde durduğu bir husustur.

Bağımsız uluslararası kuruluşlarca uzun yıllardır dünyanın en serbest, en rekabetçi, en kolay iş yapılabilir üç ekonomisinden biri olarak tanımlanmaktadır. Bu özellikleri ile; Hong Kong, Asya Pasifik Bölgesinde en yüksek milli gelire sahip ekonomiler arasında kabul edilmektedir.

https://www.brandhk.gov.hk/docs/default-source/factsheets-library/hong-kong-themes/2022-09-30/rankings_en.pdf?sfvrsn=f34006cb_3

Güçlü sermaye birikimi ile Hong Kong, doğrudan yabancı yatırım verileri açısından ele alındığında en çok yatırımı gerçekleştiren 4., en çok yatırım yapılan 3.ekonomi konumundadır.

Serbest Pazar İlkesi gereğince, bölgesel ve ikili entegrasyonlarının gelişimine büyük önem atfeden Hong Kong'da, öncelikli gündemler, ana kara Çin politikaları çevresinde şekillenmektedir. Buna göre, Kuşak ve Yol Girişimi ile Geniş Körfez Alanı Kalkınma Planı Hong Kong'un gelecek dönemdeki politikalarını etkileyecek iki önemli unsurdur.

Kuşak ve Yol Girişimi kapsamında Hong Kong'un rolü, 2017 yılı Aralık ayında Çin Merkezi Yönetimi ile ihdas edilen bir anlaşma ile belirlenmiştir. Bahse konu Anlaşma çerçevesinde, HK'nin Kuşak ve Yol kapsamında, altı başlıkta *(I.Finans, II.Altyapı/Denizcilik Hizmetleri, III. Ticaret, IV. Eğitim, V. Geniş Körfez Alanı, VI. Tahkim)* iş birliğinde bulunması planlanmaktadır.

Geniş Körfez Alanı ise Hong Kong ve Makao Özel Yönetim Bölgeleri ile ana kara Çin'in Guangdong Bölgesi'ndeki 9 şehrini kapsayacak büyüklükte bir alanda, ticaret, ekonomi, kültür, eğitim, sağlık gibi pek çok politika başlığında entegrasyon sağlanması hedeflenmektedir. Örneğin ticaret başlığı özelinde ele alındığında, Bölge'de (Guangdong – Hong Kong- Makao) mal, hizmet ve kişilerin serbest dolaşımı nihai hedef olarak belirlenmiştir.

Hong Kong, hizmet sektörü açısından konumunu güçlendirmek amacı ile her yıl çeşitli uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapmakta, Hükümetin belirlediği yeni hedef ve öncelikler doğrultusunda, bu organizasyonlara yenilerini eklemektedir. Örneğin, Kuşak ve Yol Girişimi kapsamında, Hong Kong'un birincil rolünün "yatırım projelerine finansman sağlanması" olarak belirlenmesine bağlı olarak, 2017'den beri her yıl Hong Kong Hükümeti ve Hong Kong Ticareti Geliştirme Konseyi (HKTDC) iş birliğinde Kuşak ve Yol Hong Kong Zirvesi düzenlenmeye başlanmıştır.

Bahse konu Zirve'de Hong Kong'da yerleşik finans kuruluşları ile Kuşak ve Yol kapsamındaki ülkelerdeki yatırım projelerini bir araya getirmeyi hedeflemektedir.

Bu kapsamda Hong Kong, yatırım projelerine finansman arayışında bulunan firmalardan, ihracat hedefleri doğrultusunda dış pazarlara açılmayı hedefleyen küçük-orta ölçekli firmalara kadar oldukça geniş bir yelpazede firmanın iş birliğini geliştirebileceği bir Bölge konumundadır.

İş odaklı yaklaşımın hâkim olduğu Hong Kong'da, yaygın şekilde İngilizce konuşulduğundan, Çince (Kantonca) konuşmamak, firmalarımız açısından sorun teşkil etmemektedir.

Toplantılardaki önemli unsurlar arasında hiyerarşiye dikkat etmek ve kartvizit paylaşılırken iki el kullanmak yer almaktadır.

Para Kullanımı

Hong Kong'un resmi para birimi Hong Kong dolarıdır. 1 ABD doları, 7,8 Hong Kong doları bandında sabit kur rejimi uygulaması bulunmaktadır.

Nakit olarak Hong doları Kong dışında, Kredi Kartı (Visa-Mastercard), apple pay, wechat pay, alipay gibi uygulamalar, ödeme yöntemleri olarak Bölgede kullanılmaktadır. Nadir de olsa, Bölge bankalarından alınmayan kredi kartlarında ödemelerde sorunlar yaşanabilmektedir.

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi uygulaması

Ana kara Çin girişleri vizeye tabi olmakla birlikte, Hong Kong, farklı bir seyahat alanı olarak, iş dostu göç politikaları izlemektedir. 170'den fazla ülke ve bölgeden gelen ziyaretçiler, süreleri 7 gün ile 180 gün arasında değişen, Hong Kong'a vizesiz giriş uygulamasından faydalanmaktadır.

Bu kapsamda, Hong Kong'a seyahat edecek Türk vatandaşları, tüm pasaport tiplerinde, 90 güne kadarki seyahatlerinde vizeden muaftırlar. Hong Kong, pasaportlarında altı aydan az geçerlilik süresi bulunan kişilerin Bölge'ye girişine izin vermemektedir.

Resmî Tatiller ve Mesai Saatleri

Pazartesi-Cumartesi resmi çalışma günü kabul edilmekle birlikte, işletmelerin çoğu göre iş gününü Pazartesi-Cuma olarak da uygulamaktadır. Mesai saatleri genel olarak; 09:30-17:30 saatleri arasındadır.

Bölgedeki resmî tatil günlerine 2023 yılı için;

<https://www.gov.hk/en/about/about/hk/holiday/2023.htm> internet adresinden ulaşılabilir.

Yerel Saat

Yerel Saat GMT 'ye göre 8 saat Türkiye'ye göre 5 saat ileridedir.

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Hong Kong'un, gelişmiş hukuk devleti ilkesi tutarlı bir şekilde herhangi bir ayırım yapılmaksızın tüm yatırımcılara eşit şekilde uygulanmaktadır. Yabancı sermayeli bir şirket ile yerel bir şirket ve yatırım arasında kanunen veya pratikte uygulanan bir ayrımcılık bulunmamaktadır.

Yabancı firma ve şahıslar Hong Kong'da serbest olarak operasyonlarını gerçekleştirme, birleştirme, şube ve temsilcilik açma hakkına sahiptirler. Bu tür operasyonlar için belirlenmiş sahiplik kısıtlamaları bulunmamaktadır.

Şirket kuruluşlarındaki ve iş tescil kayıtlarının gerçekleşme sürecindeki formaliteler minimum düzeyde olup, yerli ve yabancı firmalar aynı kanun ve kurallara tabiidir.

Sermaye gelirleri vergilendirilmez. Temettü kazançları ve telif gelirleri üzerinde uygulanan vergi bulunmamaktadır. Şirket karlarının transferinde herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır, Yabancı ve yerel firmalar aynı oranda vergilendirilmektedir.

HK'de şirket kuruluşlarına ilişkin süreç aşağıda özetlenmektedir;

Şirket Türleri

Limited Şirket

En çok kullanılan şirket türüdür. Bu şirket türü, Hong Kong'da tüzel kişiliği haiz, Hong Kong'da uygulanmakta olan bütün vergi avantajlarına ve ayrıcalıklarına sahiptir. (Hong Kong ile Çin ana kara arasında gerçekleştirilen Daha Yakın Ekonomik İş Birliği Anlaşması'nda belirtilenler de dâhil)

Şirket Şubesi

Hong Kong'da kurulmamış fakat Hong Kong'da işyeri açan şirketler (Şirketin Hong Kong dışında tüzel kişiliğe haiz olması durumunda) bir ay içerisinde Şirket Kayıt Merkezi'ne "Hong Kong Şirketi Olmayan Şirket" olarak kayıt yaptırmak zorundadır.

Temsilcilik Ofisi

Temsilcilik ofisleri kar getirici faaliyetler gerçekleştiremez ve sadece kısıtlı fonksiyonlar yürütebilirler. Firmaların, büyük yatırım yapmadan önce Hong Kong pazarını tanımak istemeleri halinde başvurabilecekleri bir tür olup, ticari faaliyet göstermeyi talep etmeleri halinde, şube veya limitet şirket statüsüne dönmek zorundadırlar.

Şirket Kurma Prosedürü

Şirket Unvanının Belirlenmesi

Limited şirketler için ismin, Şirket Kayıtları tarafından tutulmakta olan şirket isimleri endeksinde daha önceden yer almaması gerekmektedir. Söz konusu sorgulama ücretsiz olarak **Companies Registry's Cyber Search Centre** ya da **Company Search Mobile Service** aracılığıyla yapılabilmektedir.

Şirket Yapısı

Hong Kong'daki limitet şirketlerin büyük çoğunluğu, hissedarların sorumluluğu hisselerle sınırlandırılmış özel şirketlerdir. Hong Kong'daki özel bir limitet şirketin en azından bir müdürü ve bir şirket sekreteri olmak zorundadır. Şirketin sadece bir müdürünün olması durumunda, aynı kişi aynı zamanda şirket sekreteri olamaz.

Şirket sekreterinin gerçek şahıs olması durumunda, Hong Kong'da ikamet etmek durumundadır. Şirket sekreterinin tüzel kişi/hükmi şahıs olması durumunda ise, kayıt ofisi veya iş yapma yeri Hong Kong olmalıdır. Hong Kong'da yerleşik olmayan bir kişi müdür olarak atanabilir. Şirketin kayıtlı ofisi Hong Kong'da olmak zorundadır.

Şirket ortaklarının Hong Kong'da yerleşik olmalarına gerek yoktur. Tek bir hissedarın olması durumunda, söz konusu şahıs şirket müdürü olabilir.

Başvuru Şekli

Aşağıda belirtilen dokümanların, ücreti de yatırılmak suretiyle, online olarak **e-Registry** adresine iletilmesi gerekmektedir.

- **Incorporation Form (Form NNC1-** hisselerle sınırlı şirketler için)
- Şirket Ana Sözleşmesi Örneği (Articles of Association)
- İş Kaydı Ofisine Bildirim (A Notice to Business Registration Office (IRBR1))

Ücretler

Hisselerle sınırlı şirketler için kayıt ücreti:

Şirket Kaydı Ücreti (Company Registration) – 1.720 HKD (Hong Kong doları)
(1 ABD doları=7,75 HK doları)

(Sonuçlanmaması halinde, 1.425 Hong Kong dolarının geri alınması için başvuru yapılabilir)

Elektronik form ile başvuru yapılması halinde –1,545 HKD

(Sonuçlanmaması halinde, 1.280 Hong Kong dolarının geri alınması için başvuru yapılabilir)

<https://www.cr.gov.hk/en/services/fees.htm>

İş Tescil Kaydı (Business Registration) - 2.000 HK doları (1 yıllık kayıt için)

5.200 HK doları (3 yıllık kayıt için)

Şube Tescil Kaydı (Branch Registration) - 73 HK doları (1 yıllık kayıt için)

189 HK doları (3 yıllık kayıt için)

https://www.ird.gov.hk/eng/pdf/brfee_table.pdf

İflas Fonu Ücretlerin Korunması Vergisi 150 HK doları -1 yıllık sertifika için

450 HK doları - 3 yıllık sertifika için

<https://www.investhk.gov.hk/en/setting-hong-kong/step-3-register-business.html>

İşlem Süresi

Elektronik ortamda Şirket Kaydı ve İş Kaydı için elektronik online olarak yapılan başvurular genel olarak bir saat içerisinde işleme alınır. Başvurunun basılı kopya olarak iletilmesi posta ile iletilmesi durumunda ise süreç 4 iş günü sürmektedir.

Şirketlerin “Şirket Tescili ve İş Tescili İçin Tek Durak ile Başvuru”yu kullanmamaları durumunda, ilk olarak Şirket Tescili (CR) yaptırmaları, bilahare İş Tescili (BR) için maksimum 1 ay içerisinde Hong Kong İş Gelir Departmanı’na başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

-Ofis Yeri Belirlenmesi

HK, hemen her çeşit iş kolu için farklı ofis seçenekleri sunmaktadır. Central (Merkez) HK’nin en önemli iş merkezlerinden birisi olarak kabul edilmektedir. Sektörlerindeki en önemli bankacılık, muhasebe ve hukuk büroları bu alanda yerleşiktir. Ofis alanı şirketlerin ödemeye gönüllü oldukları ücrete göre değişmekle birlikte, Admirality, Wanchai, Causeway Bay, Sheung Wan ve Quarry Bay Hong Kong adasında; Tsim Sha Tsui (TST) ve Kowloon East ise Kowloon yarımadasındaki önemli iş merkezleridir.

HK’nin gelişmiş ulaştırma altyapısı ve toplu taşıma imkânları ile firmalar daha makul bölgelerde de ofis alanı edinin, müşterilerinin kolayca ulaşımını sağlayabilirler.

Kiralama genel olarak, yenileme seçeneği de dahil olmak üzere 2 veya 3 yıl için yapılmaktadır. Genel olarak kiralamada aşağıdaki hususlar geçerlidir:

- Hizmet bedeli, hükümet vergisi de dahil olmak üzere 3 aya kadar nakit depozit ödenmesi
- Hizmet alınan emlakçıya 1 aylık kira bedelinin ödenmesi
- İşletme hizmetleri (yönetim giderleri) (genel olarak havalandırma, güvenlik, ortak alanlar temizlik ve diğer hizmetleri kapsamaktadır)
- %5 oranındaki hükümet vergisi (çeyrek dönemler halinde ödenmektedir)
- Yasal ücretler (Kira kontratının bir avukat aracılığıyla yapılması halinde)

Servis veya sanal ofisler, özellikle HK’de yeni faaliyet göstermeye başlayan firmalar arasında son derece yaygındır. Servis ofisleri kısa dönemli kiralamaya imkân vermekte ve sıklıkla kiracıya bazı sekreteryaya hizmetleri sağlarken, sanal ofisler ise posta adresi ve telefonları firma adına karşılayacak resepsiyonist hizmeti vermektedirler.

Ayrıca, araştırma geliştirme yatırımları, laboratuvarlar, yüksek teknoloji içeren faaliyetler için özel merkezler de bulunmaktadır. Hong Kong Science & Technology Parks (HKSTP), Cyberport ve Hong Kong Design Centre bu çerçevede çeşitli seçenekler sunmaktadır.

Vergilendirme

Hong Kong’da basit bir vergilendirme sistemi uygulanmaktadır. Kişiler, şirketler, ortaklıklar ve ticaret ile uğraşan gerçek kişiler, sermaye geliri satışından kaynaklanan karlar hariç olmak üzere, Hong Kong’daki ticaretlerinden veya mesleklerinden kaynaklanan veya Hong Kong’da oluşan kardan vergi ödemekle yükümlüdür. Bu sebeple, yerleşik olanlar ile yerleşik olmayanlar arasında bir ayrım bulunmamaktadır. Hong Kong’da yerleşikler, yurtdışında elde ettikleri kardan vergi ödemezken; yerleşik olmayanlar Hong Kong’da ortaya çıkan karlarından dolayı vergi ödemek zorundadır. Önemli olan, işin/ticaretin Hong Kong’da gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği, karın Hong Kong’da elde edilip edilmediğidir. Hong Kong’a para havalesi yapılsa dahi, kar yurtdışında elde edildi ise vergiye konu değildir. Herhangi bir şahsın kendisine ait bir mülkü veya dairesini kar etmek için satması halinde, bu bir iş/ticaret olarak telakki edilmekte ve elde ettiği kar vergiye konu olmaktadır.

Vergiden sorumlu kurum Hong Kong Inland Revenue Department'dır. Söz konusu birim, kar vergisi, maaş vergisi, mülkiyet vergisi, damga vergisi ve bahis vergisi ile çevre vergisini içeren, toplam hükümet gelirlerinin %63'ünü toplamaktadır.

Bu kapsamda, Hong Kong'da yürürlükte bulunan ve şirket / işletmeleri yakından ilgilendiren kar vergisi, şirketler için %16,5, diğer işletmeler için %15 seviyesinde uygulanmaktadır. Kademeli vergi politikası ile şirketlerin ilk 2 milyon HK dolarına (yaklaşık 258.000 ABD doları) kadar olan karları için Kar Vergisi (profit tax) %8,25'e düşürülecek, bu tutarın üzeri gelir ise %16,5 oranında vergiye tabi olmaya devam edecektir. Ortaklık ve şahıs işletmelerinden oluşanlar için ise (şirket dışındakiler) yine aynı 2 milyon HK doları eşiği ile kademeli oranlar %7,5 ve %15 olarak belirlenecektir.

<https://www.gov.hk/en/residents/taxes/taxfiling/taxrates/profitsrates.htm>

Bankacılık Mevzuatı

Hong Kong'da şirket kuruluş işlemleri son derece basit olmakla birlikte, şirket banka hesaplarının açılmasında önemli güçlüklerle karşılaşmaktadır. Bankalar, kara paranın aklanması, teröre finansman sağlanması ve benzeri nedenlere bağlı olarak, özellikle Hong Kong'da yasal olan, personel ve ofis alanı gibi fiziki yapılanmaları bulunmayan seketarya şirketlerinin (sanal şirketler) banka hesap açımı taleplerini ağırlıklı olarak reddetmektedir. Karşılaşılan sorun, sadece Türk menşeli firma ve/veya firma ortaklarına yönelik değildir. Bununla birlikte, banka hesabı açtırmakta zorlanan firmalarımızın ticari faaliyetleri sekteye uğramaktadır.

Firmalarımızın, Hong Kong ile gerçekleştirecekleri iş birliklerinde banka hesabı açılması sorunu ile karşılaşabileceğini göz önünde bulundurarak, Hong Kong'daki fiziki yapılanmalarını tamamlamalarını müteakip, bankalara başvurmaları, ihtiyaç duyulması halinde bu alanda hizmet sağlayan danışmanlık/muhasebe şirketlerinden destek almaları tavsiye edilmektedir.

Vizeler

Bölgedeki çalışma vizeleri, oturma izinleri vb. hususlara ilişkin bilgilere; 'Immigration Department'a ait <https://www.immd.gov.hk/eng/services/index.html> İnternet adresinden erişilebilmektedir. Buna göre; çalışmak, eğitim almak, yatırım yapmak veya oturmak amacıyla Hong Kong'a gelen herkesin adı geçen kuruluşu kendilerine uygun vize almak amacıyla başvurmaları gerekmektedir.

Kaynak: T.C.Hong Kong Başkonsolosluğu Ticarer Ataşeliği, 2023 Şubat